

alatt

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

88.47 Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség iroda: Versecz, Laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerre felvetteli és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvetetnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 80 kr. — A hirdetés terében egy sor 10 kr. — A hirdetésokat kérjük pontosan délig beküldeni.

IX. évfolyam

Vasárnap 1900. évi Január 7-én.

1. szám.

Magyar nemzeti társadalom.

Versecz 1900 január 5.

A fejlődés korát éli a magyar nemzet. Fő, forrong benne az öserő, s a nemzeti lényeg alakulása még nem bevégezett tény, hanem csak a vegyi folyamat egy átmeneti állapota, a szerves és a szervetlen anyagok még erős különválásban vannak; az egyik leülepszik a fenékre, a másik csomósodva úszkál a folyadékban, a harmadik réteg a felzínre csap föl s ebből is habzó, tajtékzó fehér anyag válik külön, mely ki-kiesap az üst szélein s mint gőz keresi a távol-ságokat.

Ez a kép erősen szimbolizálja s magyar társadalmi állapotokat mostanában.

Sehol a világon nincs olyan tagolt állapotban a nemzettest, sehol a világon annyi balfelfogás, annyi előítélet, annyi türelmetlenség nem nyilatkozik meg a társadalomban, mint nálunk

Majdnem olyan színe van a dolognak nálunk, mintha visszefelé haladnánk a középkor századaiba; mintha nem is hallottunk volna még az egyenlőség, a testvériség martiroktól szentté avatott tanairól.

Az ősnemes csak lóhátról beszél a köznemesel, ez meg csak kis ujját, nyújtja az ujjonnan nemesített polgárnak. Emeg pedig kiemelkedni érzi magát a polgári osztályból és kegyelmet gyakorol az értelmi osztály iránt, ha szóba áll vele. A lateiner felesége lenézi a keseskedő nejét, ez meg az iparosét a ki viszont talál egy nálánál

még alacsonyabban álló népréteget, melylyel fölényét éreztesse.

Ez a létra aztán másképp alakul, a mint vallási és felekezeti szempont, vagy vagyoni állapot képezik a hágsó fokozatait, a melyen az emberek kapaszkodnak, vagy lebzselnek. Mert nem okvetlenül szükséges, hogy valaki mana szerezze a vagyont ahhoz hogy kisebb vagyoni polgártásait lenézze s nem okvetlenül szükséges, hogy valaki abban a hitben szülessék, a melyben él, azért az egyik váltásfelekezet nyilvánosan lesajnálja a másikat s meggúnyolja lelki meggyőződéseit.

Ezekből a nyilvánvaló ferdeségekből származik minden nyomoruságunk, minden társadalmi veszedelmünk.

A míg nem lesz egyöntetű, erőteljes nemzeti irányú magyar társadalom: a míg az osztályok egymással csak ujjhegygyel érintkeznek s üres léhaságok képezik a boldogulásnak egyetlen alkatelemét, addig nem fog eloszlani az a sivárság, mely most a társadalmi cselekvést törpévé bénítja s valósággal a porba sujtja a haladás iránt való vágyat,

Ha a karriérhez manapság elégséges egy cimmerrel himzett zsebkezdő, vagy aranszegélyű civikker, akkor minek csodálkozunk az igazi erőteljes tehetség, az ambició és önérték háttérbe szorulásán? A hatalmas tudós, a kit a nemzeti géniusz nemzedékek átalakítására predesztinált, félre fog állani a tudósd, szerénységével, mihelyt a köztéren egy cifra, üres és léha uracsocsal kell összeütköznie.

A tehetség, az erő sohasem állhat az uracs mellé, mert kerüli az összehasonlítást, mely úgy lehet, külsőleg a hátrányára üthet ki. Egy, úr a kit tetőtől talpig a borbély, a szabó, meg a suszter jó izlése állított a a terem közepére, a fölültesen szemlélő előtt valóságos remeke az embernek ahhoz a zseniális emberhez képest a ki nem fordított elég gondot a nyakkendőjére és a frizurájára.

De a társaság azért mégis a jó frizurát és az ügyesen kötött nyakkendőt tünteti ki azaz szerelmesebb az ügyes borbélyba, mint az emberi képességeibe s az ember értékét képező tehetségeibe.

Ezért van aztán, hogy ha a nemzeti társadalomhoz, az erős, egységes, hatalmas nemzeti társasághoz szólunk, hát nem jelentkezik senki, üres pusztába kiáltunk, mert a nemzetet éppen azok nem képezik, nem képviselik erőteljesen, a kik azt hiszik, hogy csakis ők és egyedül ők képezik a nemzeti erőt.

Ennek pedig meg kell változnia rövid időn.

Azt hiszszük, hogy az a vegyi folyamat, mely az üstben most folyik, a közel jövőben fog elérkezni ahhoz az időponthoz, mely a benne forrongó folyadékot egyöntetűvé, egyforma vegyületté főzi s kidobja magából a salakot, a felszínen úszó s csak üres buborékokból álló habot.

Az egyöntetű, az együttérző, az összetartó, igazán a magyar társadalom fogja átvinni a nemzeti mistiót, mely még betöltésre vár, hogy szilárdon ellentálló

Tárca.

Nagy Képes Világtörténet.

Róma lelkét nem sikerült kifürkészni kétezer év alatt sem. Varázslatos multjához újra meg újra visszatér a tudós és a Cook-iroda utasa. A századvég legrealisabb elméje Zola is úgy áll Róma előtt, mint egy még teljesen meg nem fejtett világtörténeti talány előtt. Rómába még mindig úgy megyünk el, mint egy titokzatos hárembe, amelynek rácszatai mögött elven rejte egy régi világ százféle ideálja. Római történetet olvasni tehát nem annyit tesz, mint adatokat gyűjteni s megtanulni, római történetet forgatni annyit tesz, mint rácsok mögé bepillantani, mint fátylat bontani, mint kémlelni és halgatóni. A mohos feliratu kövek, a melyek Nieburchnak és Monsennek milliónyi tarika történetet megsugtak, még ugyanannyi titkot meg őriztek még nem mondták el minden meséjüket. Az az ezüstszertű kód, amelyben a rómaiak története meghúzódik, adja meg ennek a világnak az örök ifju ígézetet és avatja a rómaiak történetiróját a legérdekesebb mesemondóvá.

Mint az olasz pályaházakban és kikötőkben a ciceronék megrohanják az utast, úgy rohanják meg az irodalomban is már évszázadok óta az olvasót a tudós kalauzok, akik hajlandók nekünk mutogatni egy darab régi Italiát

Nehéz eldönteni, vajjon kicsodával barangolunk legszivesebben a vén falak között. A Goethe és Byron utjegyzetei épp olyan mélységes hangulatokban adjak vissza e virágos romok miszticizmusát, mint ahogy visszadja az a tömértelen vászon, amelyeken művészcset kifecsegte azt a boldogságot, amelyet a római történet emlékeitől körülvéve érzett és mint ahogy visszazadja Berlioz olasz karneválja. És mentül jobban elkábitotta ez a mesevilág a művészeleket, annál nehezebb lett a történetiró feladata. Ha szíve nem ittasult meg attól a szent mámortól, a mely a római levegőben elfogta a költőket, senki sem figyelt szavára. Elméjének gazdagsága mellett a képzelem egész gyulékonyására volt szüksége, hogy az a szó, amely a tudós odukból, a levéltárak hideg celláiból a nagyvilágba hatol, épp úgy hevitsen, mint a költők dala a józanságnak és a művészi hevületnek ezt a csodálatos vegyületét érzem ki a szívemben boldogan abból a vasos kötetből, amelyben Geréb József elmondja a Rómaiak történetét. Bámulom, hogy kutató szemének szinte félelmes élessége, elméjének kritikai szigora mennyire meg tudott féni lelkének finom rendüléseivel. Bámulom, hogy azon a 680 oldalon mennyire meg tudta építeni azt a világtörténeti kohót ahol az emberiség szellemi és vallásérkölsi műveltségének lángjai meglóbbantak. A Nagy Képes Világtörténet e harmadik kötetéhez a kiadók, a Franklin társulat és a Révai testvérek

a legpazaraab dekorációt készítették: Geréb doktorról, a mesteri előadótól átát-veszik a szót gyönyörű képek és műmellékletek, folytatva a mesemondást ugyanazzal az eleven ékesszólással a melylyel ez a szerencsés tudós rendelkezik. És ha az imént még azt kérdeztük, hogy kicsoda tolmácsolja leghivebben mindazt az antik szépséget, a melyet a római történet magában rejt a tudós-e, vagy a költő, vagy a festő, most azt mondhatjuk, hogy erről az antik világról a leg-tökéletesebben szónokolnak maguk az évezre-des emlékek, a kövek és mozaikok, a templo-mok, és a diadalívek. Reprodukciójuk egy-egy önéletrajz, amelyben a holt anyag megszólal és ha fényes művészettel utánozva jelennek meg, mint a Nagy Képes Világtörténet-ben, némasá-guk beszédessé és szivessé valik.

Rendkívüli érdekességet nyer ez a kötet; az által, hogy a római történet magyar vonatkozásait is nagy apparatussal tárgyalja. Eltekintve a régi Pannonia és Dácia történetétől, végtelen sok szál fűz minket a hajdani és mai Rómához. Csak a napokban hagyta el a sajtót egy kis füzetke ezen a czímen „Magyarok Rómában”; egy nagyvezű tudósunk, Riedl Fri. irta meg benne poetikus tollal és finom melan-choliával, hogy az évszázadok során hány érde-kes magyar ember kereste föl az örök várost, Volt közte fejedelem, vitéz tudós és diák Mind meglátta ott a régi romok közt bujdosó fényt érezte a régi hantok fölött nyiló ciprusok és ka

bástyáit építse meg a magyar nemzet jövőjének.

Csak ne keressük azokat a hajszaalonalakat, a melyek követelik azt, hogy összetartsunk.

Akkor lesz magyar nemzeti társadalom.

NAPI HIREK.

Ujévi üdvözlések. Mint minden esztendőben úgy az idén is magtartattak városunkban a szokásos ujévi üdvözlések. a hivatal főnökök és előjárók előtt. Udvözölték a Budapesten időző Pálffy Elemér főispant, a városi tisztviselői kar Weifert Karoly főjegyző vezetése mellett üdvözölte Seemayer János kir. tanácsos polgármestert, kinél újévnapján a közs. elemi népiskolák tanítói és a városatyák is nagyobb számmal megjelentek, hogy ragaszkodásukról biztosítsák. Ez alkalomból a kormány elnökének is küldtek alábbi tartalmú sürgönyt: „Nagyméltóságú Széll Kálmán miniszterelnök úrnak Budapesten. Versecz város törvényhatósága és nagyszámu előkelő közönsége ujévi üdvözlét czéljából előttem megjelenvén, megbizott, hogy Nagyméltóságod iránt őszinte ragaszkodásunk és tántoríthatlan bizalmunk kifejezése mellett az évforduló alkalmából üdvözlétüket polgármester. Seemayer János, kir. tanácsos, polgármester. A kegyelmes Ur a gratulációt sürgöny útján meg is köszönte. — A verseczi szabadelvű párt új év napján tartott értekezletén egyhangulag bizalmat szavazott Herczeg Ferenc képviselőnknek s az új év alkalmából melegen üdvözölte. — A róm. kath. egyházköztség válaszmánya Laszlóffy László apátplébános egyházi és Dr. Seemayer Karoly világi elnökeinél tisztelgett . . . szóval volt jó kívánság elegendő.

Eljegyzés. Pfahler Hugo helybeli tekintélyes iparos leányát Jozefin kisasszonyt eljegyezte Klein János Nagy-Kikindáról.

Halálozás. Csapó Géza verseczi főszolgabíró és kiterjedt családját nagy csapás érte, a mennyiben az előkelő család dédelgetett és ritka szeretettel elhalmozott legöregebb tagja Özv. Duna-szt.-györgyi Csapó Lajosné született Kirják Katalin úrnő elhunyt. A halotti jelentés a következő: „Fajdalomtól megtört szívvel tudtjuk alóirottak, hogy a legszeretőbb anya, nagyanya és rokon özv. Duna-szt.-dyörgyi Csapó Lajosné szül. Kirják Katalin hosszas szenvedés után 79 éves korában jobb létre szerendült. Versecz, 1899 évi december hó 31.-én. Csapó Zoltán, Géza és Béla mint fiai Csapó Zoltáné szül. nagyszüneti Szily Georgin, Csapó Bélané szül. Mihális Vilma mint menyei, Réthy József mint vő. Csapó Lujza, férj. Réthy Józsefné, Csapó Ida, Csapó Ilona özv. Kovásznai Szóts Lajosné, Csapó Vilma mint leányai. Csapó Kátóka, Barna, Zoltán, Lajos, Béla és Géza. Réthy Zoltán és Aladár mint unokák. A boldogult ritka szívjósággal megáldott igaz magyar mamatrona volt. Valódi példányképe a magyar anyáknak, kik oly derék fiakat nevelnek a hazának. Temetésén, a múlt Kedden a kozrészvét impozáns módon nyilvánult meg. Nem csak a verseczi intelligencia jelent meg teljes számban, hanem a vidék is képviselve volt. A verseczi járás derék jegyzői kara teljes számban

méliak sajtószertű illatát, amely mintha régi elszűnyedt villák kertjéből áradna felénk Ez a meleg áram hajtja át Dr. Geréb könyvét is, de emellett ez a munka minden sorában modern és friss. Nem kiesinyes adatokat halmoz egymásra a legmagassabb szempontból nézi az eseményeket, amelyek erkölcsi rugói ma ép oly időszereűek, mint akkor voltak. Igaza van, amikor azt mondja, hogy a római császárság megalapítása — a pápaságot nem tekintve — a legnagyobb politikai mű volt, amelyet valaha emberi elme teremtett. Napoleon, vagy Bismarck alkalósait nem lehet vele összehasonlítani. És igaza van akkor is, amikor a régi mozgalmat és szereplőket oly dramatikus erővel és közvetlenséggel festi mintha egy divatos színjátékot mutatna be. Mert Julius Caesar, Antonius és Kleopatra, Coriolanus jelleme mint ezt Shakspeare kidomborította, örök életű, mert a közélet nagyjai ma épp oly mohó epikuriusok, mint amilyen Cicero volt, mert a néz ma is tódul oda, ahol kenyeret és látványosságot kap, mert a társadalmi és gazdasági forradalmak folyton megújulnak, az augurok ma is keveset beszélnek és ravaszkodnak a gladiatorok pedig ma is haldokolva köszöntik az urokat. Nagy, igen nagy gyönyörűséggel követjük Geréb doktort hosszú Odysseájában. Követjük, mert a római világ még soká nem fog

megjelent hogy a nagy csapás alkalmával mély részvétének és őszinte ragaszkodásának kifejezést adjon. A koporsót számtalan koszorú borította. Aldas és beke lengjenek az elhunyt hült porai felett.

A verseczi férfi dalos egyesület mint az előző években, úgy az idén is minden tekintetben kitűnően sikerült „Sylvester“ estét rendezett a „Glückmann“féle vigadóban, melynek helyiségei teljesen megteltek közönséggel. A régi és szép multtal dicsekedő egyesület az utóbbi években valóban szép baladát tett nem csak nagyobb operettek és műdarabokat tanult be, hanem tagjai sorából zenekart is alkotott, mely vállalkozásánál kitűnt, mennyi zencértő ember van tagjai közt. Az estély műsora ritka szakértelemmel igen szerencsésen volt összeállítva s eleitől végeig mulattató volt. Dicsérendő, hogy a műsoron egy magyar dal is szerepelt. Szentirmay „Huzzad cigány . . .“ című dalát igen ügyesen és kellő tüzzel énekeltek. Az egyes előadásoknál (volt humorisztikus jelenet, operette, bohózat) közreműködtek a hölgyek közül: Fehér N. Neukomm M. Thier G. Seemayer A. Waldherr J., Vosahló E., Bienerth S. Neukomm Kamilla kisasszonyok a férfiak közül: Gettmann R. Gettmann József, Seemayer Ferenc, Hlubowszky K., Popovits és Lendle Róbert. Az előadások után tancz volt. Éjfélkor Rottler Ferencz egyl. alelnök köszöntötte fel az új esztendőt, Dr.

A verseczi kereskedők egylete a következő szövegű iratot teljesítette a temesvári kereskedelmi és ipar kamara elé: Nagybecsű átirata fonálán van szerencsénk a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó véleményünket az érdekelt kereskedők meghallgatása után általánosságban és eszélyesen tekintettel a helyi viszonyokra, valamint a kereskedelmi alkalmazottak és a fogyasztó közönség érdekeinek figyelembe vételével a következőkben előadni: A helybeli kereskedők az eddigi gyakorlat épségben tartása mellett az alkalmazottak azon mozgalmá ellen, melylyel azt óhajtják, hogy részükre a teljes vasárnapi munkaszünet biztosíttassék, avagy a vasárnapi záróra megszoríttassék, állást foglalnak. — Nálunk sőt a mennyire tudomásunk van hason városokban a hétküznapi forgalom igen csekély a zöme vasárnapra esik és ez közgazdasági viszonyainknak ríjlik. — Ott, ahol a fogyasztó közönség leginkább földmivelőkből áll ez igen természetes. —

A földmivelő, kinek léterdeke a mezei munkához van kötve nem szakíthat magának munkanapot a bevásárlásra, hanem igen óksze: rüen a vasárnapot használja fel e célra, legtöbb esetben pedig úgy a földmivelő, mint a munkás vasárnap azért keresi fel a kereskedéseket; hogy a családjuk által a hét folyamán hitelbe vásárolt árukat kifizessék s ezzel mintegy további időre biztosítsák szükségletüket. —

A kereskedelmi alkalmazottak egy része hivatkozván Angolország, Skótország és Amerikára, a hol a vasárnapi nyugalmat szigorúan megtartják, ez enyhén szólva tekintve az ottani munka viszonyokat merész hasonlat, egyébként pedig üres frazis. — Nem frazisokkal, nem hangzatos jelszavakkal, hanem tényekkel kell számolnunk, tény pedig, hogy alkalmazottaink

összedölni. Nero Villájának romjai közt kétezer év múltán megtaláltak egy tengermelléki -falkében sértetlen szépségben a belverdei Apollót: — ki tudja, még mit és megnyit fognak találni a roskatag falak mellett!

Ötödéve jártam utóljára Rómában. Éjszakként a Via Corson sétáltam A Colonna-téren halgattam a zenét, a villamos ivlámpák alatt néztem a magas aszonyokat, akik fénylő fekete hajjukkal, nagy portiaszeru szemükkel, a mely a végtelenbe néz, úgy feslettek, mint régi patricius leányok és fehérbe öltözött pogány papnők. A Medicei kertjéből pedig, ha csend lett elhallatszat a szökőkút moraja. Most, hogy e könyvet, amely előitem van, forgatom, elfog a szomorúság. Eszembe jut, mily szegényesek emlékeim e mesészerű gazdagsághoz képest, amely ebben a műben le van téve! Mily csekélyke töredék az, a melyet egy elszűnyedt világból megláthat egy ember és egy nemzedék szemé! Mi persze nem tehetünk mást, csak lapozgtunk a könyvben, amelynek betűi fölött nagyobb áradat hullámzik mint a Via Corson és lapozgatva e könyvben úgy érezzük, hogy belesodródunk egy kétezeréves tolongasba, amelynek, még nincsen vége.

Dr. Molnár Géza.

nak a jelenlegi épenséggel meg nem erőltető üzleti forgalom mellett jut elég idő a testi pihenésre, a leki üdülésre és erkölcsi momentum, mely a kereskedelmi alkalmazottak mozgalmát indokolná, a vallásos érzület semmi alakban nem szenved csorbát, sőt bátran állíthatjuk, hogy hazánk kereskedőinek egyik megdönthetlen axiómája, hogy a vallásos érzületet alkalmazottainál fejlessze és az erkölcsök tistaságát megővja e mellett tanuskodnak azon üdvös intézmények, melyek az alkalmazottak érdekében létesítettünk — A midőn tehát a kereskedők alkalmazottainak érdekeit annyira szívükön hordják, indokatlan minden törekvés, mely a kereskedők léteérdekeinek megbolygatására irányul. — Az anyagi erőségnek létalapja a munkában gyökerizik. A munka megédesíti az egyes életét és boldogítja az ösztet.

Megszívlelendők a kereskedelemügyi Minis-ter O nagyméltóságának a kolozsvári Unió-ünnep alkalmával elmondott beszédének ama szavai: „A mai korban az ifjuság feladata, vissza nem riadva a nagyobb versenytől munkával, szorgalommal előre haladni.“ stb.

A vasárnapi munkaszünetre vonatkozó rendelkezéseknek esetleges megváltozása kiszámíthatatlan megrázkodtatást idézhetne elő és az amugy is terhes megélhetést megnehezítené, — Nemzetgazdasági szempontból az egyesek érdeke az állam érdekével azonos, ezt istapolni közös feladatunk s ezzel megvetjük hazánk és nemzetünk fejlődésének egyik rendíthetlen alapját. Hazánk e véghelyén a vasárnapi szünetre vonatkozó és ez időszert érvényben lévő rendelkezések az alkalmazottak között nem szűltek elégedetlenséget, miért is azok úgy a kereskedők mint a fogyasztó közönség érdekében fentartandók. Szerény nézetünk szerint a mennyiben az ország egyes helyein a kereskedők és alkalmazottak között a vasárnapi munkaszünetre vonatkozólag ellentétek mutatkoznak, úgy azok a helyi viszonyokhoz mérten az érdekelt körök által nyerhetnének megoldást. Eddig terjed a helyi érdek.

A mennyiben pedig mindazonáltal az eddigi rendelkezések megváltozásának szüksége fogna fenn, úgy bártorkodunk a vasárnapi munkaszünet érdekében olyan egységes szabályozást javaslatba hozni, mely tekintet nélkül az üzlet mérvére oda hatna, hogy az összes kereskedelmi üzletek országszerte úgy a városokban, mint a falvakban d e. 10 órakor záródjanak.

Ezen intézkedés pedig olyan kereskedőkre is kiterjesztendő, lenne, kik dohany elárusítással mellékesen foglalkoznak, mivel a dohanyelárusítás leple alatt a többi kereskedők kárára más cikket is árusítanak.

Ezek után legyen szabad azon tiszteletteljes kérelmet előterjeszteni, miszerint jelen javaslatunkat a kereskedelemügyi minis-ter úr ő nagyméltóságához pártolólág feltejeszteni sziveskedjék.

Kelt Verseczen, a verseczi kereskedők egyesületének 1899. évi december hó 9-én tartott rendkívüli választmányi gyűléséből, M a s á r y Rezső, elnök. Horváth Ede titkar.

Közöltük a kereskedők egyesületének feliratát, ámbár az abban foglaltakkal nem csak hogy nem értünk egyet, hanem „teljes határozottsággal az alkalmazottak pártjára állunk.“ Azoknak az egész héten át kora reggeltől késő éjig munkában álló fiatal alkalmazotaknak, nagy szükségük van a vasárnapi teljes munkaszünetre s hogy azt el is fogják érni, annyi bizonyos, hiszen éppen most fog kibocsátani a belügyminis-ter egy rendeletet, mely a hivatalnokokat is teljesen felmenti a vasárnap délelotti rövid dolgotól is. Valóságos anomália az mi nálunk, hogy éppen Vasárnap van a heti vásár. Azt el kell heyezni azon napról. Törvényhatóságunk tett ugyan tekintetben már egyszer lépéseket, de a dolog azután abban maradt. Eppen a kereskedők segíthetnék azt előmozdítani, hogy a heti vásár máskor tartassék. Csukják be a boltjaikat akkor magától megszűnik a vasárnapi illetlen adás — verés, a mi más városokban nincs is úgy, mint Verseczen. E tárgyra különben még visszatérünk.

Brankovics patriarka ügye. Jagics József, a patriarka ügyében tudvalevőleg befejezte a vizsgálatot s eredményéről a közel napokban dönt az illetékes forum. A Pol. Ért. értesülése szerint a vizsgálat kiderítette, hogy [a patriarka elleni évtizedes hajsza és vádaskodás] teljesen alaptalan s a patriarka fényes elégtételt nyert

Műkedvelői előadás. A legnagyobb dicséret és elismerés illeti meg a helybeli műkedvelők társulatát (Dilletanten-Club) azon szép elhatározásaért, hogy f. hó 13-án magyar előadást fog

tartani, a midőn is Bokor József pályadíjat nyert 3 felvonásos színműve a „Télen“ kerül színre. A próbák serényen folynak, a zenei rész betanításán nagy ambícióval fáradozik Pichert E. karmester, ki mint ritka jó dirigens személyesen fogja vezetni a zenekart és énekkart. A műkedvelők nem kímélték sem költséget, sem fáradságot, hogy a kitűnő színművet pompázó díszletek mellett mutassák be, s a sikert előre is biztosítsák — Belépti jegyek a mai naptól kezdve már kaphatók özv. Kirchnerné papírkérésében. Az előadást a legmelegebben ajánljuk magyar intelligenciánk becses figyelmébe és pártfogásába, már csak azért is, mivel ha látjuk műkedvelőink, hogy a magyar előadásokat is párt fogolja a közönség, több alkalommal fognak magyarul is játszani. A jó akarattal méltán megérdemli az istapolást, a műkedvelők társulatát ezen hazafias vállalkozásunk alkalmából a legmelegebben üdvözljük.

Torontálmegeje új tanfelügyelője. Torontál varmegyének már van tanfelügyelője. Az elhunyt Steinbach Antal utódja dr. Szabó Mihály, a kit a vallás- és közoktatásügyi miniszter Alsó-Fehér varmegyéből helyezett át Torontál varmegyébe tanfelügyelőnek.

Borkiállítás A szőlőművelők egyesülete a múlt év december 28-án a Dobay-féle vendéglőben borkiállítást rendezett, melyen 41 kiállító 85 többnyire idei borral vett részt. A borokat 13 csoportba osztották. A juryba beválasztottak: Szemayer Ferencz, Weitersohan József, Hauser Karoly, Hirsch Ignatz, Merkadó Samu és Waldherr József, Altalanossan feltűnt a borok kitűnő minősége úgy hogy nehéz volt a bírónak az igazságtalanság kikerülésével a sok jóból a legjobbakat kiválasztani. Versecz buszke lehet borjaira, a szőlők rekonstrukciója által új és a legtöbb esetekben kitűnő szőlőfajok honosultak meg; A belőlük préselt borok előnyösen különböznek a régi lágy boroktól és az a jogos reményünk van, hogy boraink megerve mint palack borok is előkelő helyet foglalnak majd el a borpiacon. Díjaztattak: 1899-iki fehérborokért: id. Kehrer Karoly, Thor Antal, Seemayer József, Kószl Adam; 1899-iki sillerért: Thor Antal; régibb sillerborokért: Thor Antal 1899. 1-iki othelloért: Stark József, Stürmer Antal Seemayer Béla; 1899-iki portugaliért (dicsérettel említették): Schönfelder István; secsetrivért (dicsérettel) Waigand Janos! régibb vörös borokért (dicsérettel) Gehringer Ferencz; 1899-iki rizlingért: Paszt Gyula; 1899-iki muskatért: Watz Nándor; ó fehér borért: Kehrer Karoly, Dobay Lajos.

Földbirtokosaink figyelmébe. A verseczi hegyközség bírja Mihajlovits Ferencz (Oszthemer utca 654) ez úton is felhívja azon szőlőtulajdonosokat, — kik 1898 és 1899-ben vagy még előbb is szőlőt ültettek, de azt mindeztideig nem jelentették be, — hogy ezen mulasztásukat pótolják a jövő héten (január 6—14-ig) mert ellenes etben a felmerülhető károknál kártérítésre nem tarthatnak igényt.

A verseczi téli nagy vásár f. hó 29., 27., 28. és 29-ik napján fog megtartatni. A szarvas marhákat január 25-étől kezdve, midőn heti vásár is van csak nappal lehet felhajtani, még pedig reggeli 6 órától esti 6 óráig.

Tüzesetek statisztikája. Az már egysszer bizonyos, hogy széles nagy Magyarországon kevés olyan város van, a hol annyi tüzeset volna, mint a mennyi Verseczen van. Ha nem volna olyan kitűnően szervezett, begyakorolt és felszerelt tűzoltóságunk, mint a milyen van, s a melyre méltán lehetünk büszkék — bizony bizony szomorú sorsra jutott volna, ez a mi városunk, melynek sok része, úgy van építve, hogy valóságos tűz fészkek. Az alábbi statisztika legkésszólóbban bizonyítja, hogy a Bernacsy Géza parancsnoksága alatt álló tűz oltó testület hivatásának magaslatán áll, s hogy milyen nagy szükség van reá. A múlt 1899-ik esztendőben 83 esetben lépett akcióba tűzoltóságunk, volt pedig 12 tető tűz, 16 kazaltűz, 28 kéménytűz, 3 raktar tűz, pinczetűz erdőtüz stb. 1880-ik év óta midőn tűzoltóságunk, reorganizáltak 920 esetben működtek közre tűzoltóink, még pedig 266 tetőtűznél, 8 boltégésnél, 169 kazaltűznél stb. Ez alkalmakkor gyors megjelenésükkel, ügyességükkel óriási vagyont mentettek meg. Töztető intézményünk valóban kiérdemelte a város minden polgáranak elismerését.

Sylvester-estély Fehértemplomban. 1800-tól vigan vált meg Fehértemplom lakosságának egy jó része. A polgárság a férfidalegylet dalestélykn, a katonaság a tisztika szinó estélyen mulatott és tánczolt át a XX.

századba A buzgó katolikusok jámbor tömege pedig az éjjeli 11—12-ig való állandó harangozás után a szent misén imádkozott. A lefolyt esztendő kölömbben sem igen különbözött boldogult elődeitől. Ebben is voltak jó és rossz napok, kellemes és kellemetlen emlékek vegyest fűződnek hozzá s nincs okunk sajnálkozni elmulásán. A város lakói egyfelől örvendetes emlékezetben tartják, mert évek hosszú sora óta most volt rendkívüli nagy és jómínőségű bormermése másfelől a felév óta tartó vörheny és a difteritisz járvány számtalan családot döntött bánatba, sőt az iskolában a tanítás is hátrányt szenvedett, mert a főgymn. VII. és VIII. oszt. kivételével, a többi iskolákban és óvodában 4 hónapig jóformán semmi tanítás nem volt. Azonban Sylvester-eséről akarok referálni, s főleg a férfi-dalegylet estélyéről. Régen láttunk oly kedélyes, jól sikerült mulatságot, mint ez volt. Közönség is volt szép számmal, pedig bizony a járvány miatt igen sok család van gyászban és félelemben. A műsor a következő volt: „Marsch“ Volkmarthól, „Meine Mutter sprache“ Engelsbergtől férfikarok. „Der blinde Geiger“ sopransolo (Udvardyné), hegedű (Weikert) és zongora (Weikert Flóra) kísérettel, „Nyugtasd rajtam szép szemeid“ Szentirmaytól férfikar. „Fantasie“ zongorajáték (Weikert Flóra), „Der Liebe Lust uno Leid“, Tilkowszkytól; ezután „Egy csésze tea“ cz. egyfelvonásos vígjáték, melyben Udvardyné urnó, Baumann Hugó, Szidancs Jenő és Becker Albert urak játszottak. Ujjfékor „Neujahrsgruss“ Jungstól férfikar. Végül táncz. Fmlittem már, hogy a jó kedv a semmiségbe muló század végén és az ujnak kezdetén feltűnő élénk volt a program kivaló sikere felvillanyozta a közönséget, a zengetes magyar dal szabatos előadása kielégítette minden elfogulatlan bíráló igényeit s így a lehető legjobb auspiciumok között léptünk át az új évbe és századba, a mely, hogy boldog és áldásos legyen mindnyunkra nézve, hő kívánsága sorok írójának is.

Az új postabélyek. Az új korona és filléres postabélyegeknél üszteendő napján kellett volna forgalomba kerülniök, az államnyomda azonban technikai akadályok folytán csak 1 és 5 filléres postabélyegekkél tudott elkészülni üszteendő napjára, így csak ez a kettő került forgalomba. Ezekre föltétlenül szükség van új év óta, mert ezek az ugynevezett pótbélyegek, melyek nélkül a régi nyomtatványok és a régi bélyegek egyáltalában véve nem volnának tovább használhatók. A levelezőlapra például újév óta 5 filléres bélyeg jár s így az egyelőre forgalomban maradt régi két krajczáros levelezőlapra ráragasztandó egy darab 1 filléres új bélyeg is, mert különben a posta nem továbbítja. A két új bélyek rajza egyenlő: párnara helyezett magyar korona fölött lepegő turulmadár. A bélyeg felső részének felirata: Magyar kir. posta, a szám és a fillér pedig a párna alatt van elhelyezve. Az 1 filléres bélyeg színe szürke, az 5 filléresé pedig zöld.

Temes sármegye orsz. képviselő választói. Minthogy az idén felvették a választók névjegyzékeibe az adóhátralékosokat is, a választók száma 19.727-ről 23.543-ra szaporodott fel. A 23.543 választó közül 23 régi kir. 18.584 földbirtok, 825 házbirtok, 2288 jövedelem és 1823 értelmiség alapján vétetett fel a választók névjegyzékeibe. Az egyes választó-keruletokban a választók száma a következő:

Ujaradi kerület	2053
Orczfalvi kerület	2631
Kisbecskereki kerület	2022
Rékási kerület	1904
Csakovai kerület	1999
Végvári kerület	2203
Moraviczci kerület	2036
Lippai kerület	1950
Fehértendomi kerület	6725

Az utolsó tíz év alatt a választók száma 4500-al szaporodott. Legnagyobb a szaporodás a fehértendomi (1400) és a végvári (900) választókeruletokban.

Kerekparadó Nagybecskeren. Nem sokáig tartott nagybecskereki kerékpárosok öröme, mert habár Torontál varmegye törvényhatósága Nagybecskerek városának a kerékparadó behozatálará vonatkozó határozatát egyhangulag elutasította, január elsejével mégis életbe lépett Torontál székhelyén az új adó. „A leszavazott város felebbezéssel élt és a belügyminister nek adott igazat, jóvahagyta az adót.

Divat-jelentés (Téli évad 1899—900) Henneberg G. hirneves zürichi selyemgyár azt írja: Mig a közelmúlt három esztendőben a suhogó taffotaselyemnek általános és minden czélra előnyt adtak, most mégis kezdenek a jövő év-

adra több érdeklődéssel viseltetni a lágy selyem, szövetek irányában. Párisból és Londonból nagyobb Merveilleux, Annires, Surah, Bengalines Épinglés és Satin Duchessefrendelések érkeztek mindezen szövetek természetesen különösen blousookra és teljes ruhákra alkalmasak, mig alsóruhákra még mindig a suhogó taffotát rendeltek számtalan színválasztékban. A következő tavaszra sokat beszélnek ismét skót szövetekről is, a legkedvesebb színű koczkazott és csikos szövetek is a fonokban vannak, a vezérszerep azonban mindenestre a nyomtatott foulard-selymeknek fog jutni: a párizsi desinateurek eddig páratlanul gazdagon pazar és szép mintákat alkottak. — A damasztokban kicsiny és közepes rajzok előnyben részesülnek, ugyanaz áll a szalagmintákra is. — A divatos színek: fraise, electric-szerzent (zöld) és viola minden fokozatban.

A kömives ács és kőfaragó mester jelölték vizsgálatára a Temesvárott szervezett bizottság bizottság által 1900 évi január hó 22-én reggeli 8 órakor egyelőre az írásbelivel kezdve fog a kir. államépítészeti hivatalnál megtartatni; miről az érdekeltek azon figyelmeztetéssel értesítettek, hogy a vizsga letételére vonatkozó szabályszerűen bélyegzett, a évi gyakorlatukat igazoló s egyéb okmányokkal valamint az előirt 3 rajzlappal és műleírással valamint vizsgadíjjal felszerelt kérvényeiket a kir. államépítészeti hivatal főnökénél (Temesvár dikasztialis épület III emelet 1 sz. legkésőbb 1900 évi január hó 22-éig reggeli 8 óráig kell benyújtaniok vagy beküldeniök.

Elfogott sikkasztó. A nagybecskereki rendőrség letartóztatta Kövesi Emil ügynököt, ki néhány hónapja él a városban, ahol előkelő szerepet játszott. Letartóztatása a szatmári törvényszék körözésére történt, amely Kövesit okirathamisítás és sikkasztás miatt már hónapok óta keresi.

Irodalom.

Az Ország-Világ ujéve. Az új esztendővel XXI. ik évfolyamába lép Magyarország legterjedtebb és legdiszesebb képes hetilapja: az Ország-Világ. Az új esztendő, mely egyuttal bevezetője a XX. századnak régi, törhetetlen munkakedvben találja azt az irói gárdát, mely már annyi kedves órát szerzet az Ország-Világ révén az olvasó közönségnek. A főszereplő Dr. Varady Antal vezetésével kiváló íróink egész sora fogja szolgálni az új esztendőben ir az Ország-Világot. A szerkesztőség el fog követni mindent, hogy művészi kivitelű és aktuális képeivel változatossá elevezzé tegye a lap tartalmát. Ezért is aki hétről-hétre friss képekkel díszített szórakoztató közleményekkel, versekkel, novellákkal teli újagot akar kapni, az fizessen elő az Ország-Világra, melynek előfizetési ára oly kis összegben van megállapítva, hogy minden család anyagi megerőltetés nélkül megszerezheti magának ezt a gyönyörűséget. E mellett az Ország-Világ számos meglepetéssel kedveskedik olvasóinak. Kéthetenként zenezámokat közöl, van állandó regénymelléklete, csikkeket közöl a divatköréből karacsonyra pedig képes kiállítását almanakot ad ingyen. A ki most az Ország-Világra előfizet, az almanakot ingyen megkapja. Az Ország-Világ előfizetési ára fél-évre 8 korona, negyedévre 4 korona. Mutatvány számokat a kiadóhivatal, mely holo utca 7 sz. a. van kivanatra ingyen küld.

Nyilttér.

„Selyem-Blousok“

4 kor. 80 fillértől feljebb — 4 méter postabér és vámmentesen szállítva, — Minták postafordultával küldenek, nemkülönben fekete, fehér és színes, »Henneberg-selyem« 90 fillértől 29 kor. 30 fillérig méterenként.

Henneberg G. selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Vásár hirdetemény.

A verseczi „gyertya szentelő“ nagy vásár 1900. évi január hó 26., 27., 28. és 29-én fog megtartatni.

Marhat csak nappal és pedig reggeli 6 órától este 6 óráig szabad és miután január 25-én heti vásár van, a marha felhajtása már 25-én megengedtetik.

Bodó, rendőrkapitány.

Hirdetmény.

Az 1886. évi XXI. t. cz. 11. §-a értelmében ezzel közhírré tétetik, hogy a faiskoláról a nyilvános helyek térek, utcák és törvényhatóságok közutak befásításáról alkotott szabályrendelet a nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszterium f. évi november hó 11-én 72.924. szám alatt kelt magas rendeletével jóváhagyott és a vár. törvényhatósági bizottság f. é. december hó 9-én tartott közgyűlésében történt kihirdetés után 1900. évi január hó 10-én életbe lép.

Verseczen, 1899. évi december hó 29-én.

Seemayer.
kir. tanácsos polgármester.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-dörzsölésként alkalmazták köszvénynél, csúznál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerboltban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosok legyünk, mert több kisebb-bertékű utaztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” végjegy és Richter ezéjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
es. és kir. udvari szállítók.

Hirdetmény.

A villamos vezeték kieserült oszlopai között mintegy 260 darab és 60 darab kisebb nagyobb láda fóg 1900. évi január hó 7-én délelőtti 9 órakor a városi központi villamos telepen nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett eladatni.

Ugy az oszlopok mint a ládák külön de egyszerre fognak árverés alá becsajtatni. — Az

oszlopokra nézve a kikiáltási ár darab szerint 1 frt 50 krban, a ládákra nézve összesen 20 forintban állapítatik meg.

Az árverelőket kötelesek a kikiáltási árnak 10%-át bánatpénzként az árverést vezető kezéhez letenni és a legtöbbet ígérő köteles a vétel-árt az árverés befejezte után azonnal lefizetni.

Verseczen, 1899. évi december hó 22-én

Seemayer.
kir. tanácsos polgármester.

Előfizetési felhívás

„KÉPES CSALÁDI LAPOK”

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra

A „Képes Családi Lapok” olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifju és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A „Képes Családi Lapok” minden évben négy külön beköthető regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőinek.

A „Képes Családi Lapok” borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza és így az előfizetők díjtalanul közölhetik gondolataikat az »Előfizetők postájá«ban.

A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára a „Hölgyek Lapja” című divatlappal és a külön beköthető „Regénymelléklet”-tel együtt:

Egész évre 6 frt — kr.
Félévre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok” annak, a ki az előfizetési összeget és azonkívül még 80 krt. csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül még külön 4 legújabb regényt küld ingyen és bérmentve.

A „Képes Családi Lapok” mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld mind-azoknak, a kik eziránt — levelezésrűbben levelezőlapon — hozzáférődnak.

A „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala

Budapest, V., Vadász-uteza 14. (Saját házában.)

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmi a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF,
GOLDZIERH IGNACZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggéppel, 500 műmelléklettel, 60 színes mülappal
50 történelmi térképpel, 8500 szövegoldallal.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeli mű jelenik meg magyar nyelven. Tervében, czéljában, eszkzeiben, stílusában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás. A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az életkönyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szűkség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázolatok lesznek. Képes mellékletei, történeli térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásmásolatokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített történeli múzeumot nyújtanak az előfizetőnek, a melyt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai múzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műemkekéről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfontosabb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltjének tanítója barátja, tanácsadója, mind-n ura háznak ékessége legyen. A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

Révai Testvérek
irodalmi intézet részvénytársaság.

Megjelenik tizenkét kötetben

famentes, tehát soha meg nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára

rendkívül diszes félbörkötésben, bőrháttal és vászontáblával

8 frt.

Minden négy hóban egy-egy kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes kiadásban is

240 füzetben.

Több füzet semmikép sem lesz.

Hetenkint egy füzet fog közrebocsáttatni.

Egy-egy füzet ára

30 kr.

A füzetes kiadáshoz diszesbe-kötési táblák szállítanak.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvtáránál.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával

a) kötetenkint utánvétellel bérmentve,
b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

A rendelések a helyi könyvkereskedőshöz vagy aláírt kiadóhoz intézendők.

Tájékoztató képes prospektust
vagy
mutatványfüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Előfizető gyűjtők sziveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása Versecz.